

cultuur & media

de technocraat

Dominique Deckmyn

Twitter na Trump

Vier jaar lang is Twitter het officiële communicatiekanaal geweest van de machtigste mens ter wereld, en de uitlaatklep voor alles wat zijn hoofd te binnen schoot. Die periode loopt over minder dan twee maanden af. De tweets van Joe Biden worden geschreven door een pr-medewerker en nagelezen door een comité, of zo klinken ze toch. Dat is een hele opluchting voor journalisten en politici. Maar wat betekent het voor Twitter? Wel, het betekent dat Twitter zichzelf moet heruitvinden als iets anders. Hopelijk als een leukere plek.

De klandizie van Trump garandeerde dat Twitter relevant bleef – de journalisten en politici waren verplicht het voortdurend in de gaten te houden. Die garantie valt nu weg. Maar Trump zette ook de toon op Twitter. En die toon hield veel mensen weg.

Twitter was ook voor Trump vaak een nare plek vol polarisering en gescheld. In 2015 keerde oprichter Jack Dorsey juist terug aan het hoofd van Twitter met het vaste voornemen om Twitter aangenamer en toegankelijker te maken (en zo het aantal gebruikers op te krikken). Ironisch genoeg was een van zijn eerste maatregelen in 2016 om Twitter te voorzien van een algoritme: gebruikers kregen meteen de interessantste of belangrijkste tweets te zien, die zaten niet meer verborgen in de eindeloze chronologische rij berichten. Dat maakte het voor occasionele gebruikers gemakkelijker om aan te haken bij de conversatie. Maar het bete-

Twitter moet zichzelf heruitvinden. Hopelijk als een leukere plek

kent ook dat je haast alleen nog tweets te zien krijgt die veel reacties losmaken. De luïdste schreeuwings gingen de conversatie nog wat meer overheersen. En helemaal bovenaan stond altijd wel iets van, of over, Donald Trump.

Andere ingrepen van Dorsey hebben wel wat bijgedragen tot een meer gezonde conversatie. Er wordt eindelijk korter opgetreden tegen wangedrag. Behalve als dat wangedrag afkomstig is van een wereldleider – die perverse en eigenlijk onverdedigbare uitzondering moest er komen om Trump aan boord te kunnen houden. De jongste weken vond Dorsey toch een manier om de gebruikers van Twitter eraan te herinneren dat wat Trump doet – de uitslag van de verkiezingen verdraaien, bijvoorbeeld – eigenlijk niet mag. Haast elke tweet van Trump wordt nu voorzien van een waarschuwing. Helaas is die melding even hypocriet en even nutteloos als de gezondheids waarschuwing op een pakje sigaretten.

Intussen werkte Dorsey wel hard aan een post-Trump Twitter. De 'fleets', tweets die na 24 uur verdwijnen, zijn zeker geen origineel idee – gewoon gepikt van Snapchat en Instagram – maar ze zullen wel de drempel verlagen om zelf aan de conversatie op Twitter deel te nemen. Al verplaatsen ze die conversatie wel voor een flink stuk van de publieke tweets naar privéberichten. Daarnaast experimenteert Twitter ook met audio-chatrooms. Het is te vroeg om te zeggen waar dat naartoe gaat, maar ook daar lijkt de bedoeling toch te zijn om het gesprek te beperken tot een kleinere groep, waar het – hopelijk – keuriger blijft. Dat soort toevoegingen kunnen Twitter een nieuw, ruimer publiek bezorgen. Critici zullen mopperen dat Twitter dan niet echt meer Twitter is. En dat klopt. Maar hetzelfde blijven, is geen optie.

Het Smak van de toekomst gaat ondergronds

ARCHITECTUUR Een ongevraagde maquette stimuleert de fantasie over hoe het Smak er in de toekomst kan uitzien. De Floralienhal krijgt een kop en een staart en een ondergronds depot. Zo simpel kan het zijn.

Onder de hal komt zes meter onder de grond een depot. © Dirk Pauwels

Erwas geen vraag. Toch is er nu een antwoord. Het architectuurbureau Crit, van voormalig Vlaams Bouwmeester Peter Swinnen, presenteert met een gedetailleerde maquette hoe het Smak van de toekomst er zou kunnen uitzien. Deed hij dat ongevraagd? Alleszins niet lang. In Smak-directeur Philippe Van Cauteren vond hij een betrokken gesprekspartner. Die noemt het resultaat, *Le musée et son double*, een 'speculatief model' en een 'elastische verbeelding'.

Zelf zouden we het eerder de voortzetting van een onbegonnen werk noemen. Of een gewenst neveneffect. Wat begon als een architectuurwedstrijd voor het Congrescentrum ICC in Gent, sprong over naar de burelen van het Smak. Vorig jaar al werd beslist wie die wedstrijd won, maar pas twee weken geleden werd de laureaat

gecommuniceerd. Dat werd 51N4E, nota bene het bureau dat Swinnen indertijd mee oprichtte.

Crit vormde team met het Franse bureau Lacaton & Vassal. 'Waar is het Smak?' vroeg Swinnen zichzelf toen hij de ontwerpdracht las. Voor hem is het museum het kroonjuwel van het Citadelpark, dus was hij niet weinig verbaasd dat het slechts een vijfhonderd werken uit zijn collectie zou willen presenteren. De jongste jaren heeft deze roep crescendo gekregen. De vorige schepen van Cultuur lieten volumestudie uitvoeren en vorig jaar liep in Gent de bewustwordingscampagne 'Het Smak is te klein'. De huidige coalitie nam in

over het Smak wou loskoppelen van zijn voorstel, weigerde hij daar op in te gaan. In het verslag stond dat Crit blijkbaar niet goed begrepen had wie de cliënt was. Dat was namelijk het ICC en niet het Smak. Is Swinnen een koppige doordruwer en een verrekke gelijkhebber? 'Ik zou het eerder flinke vastberadenheid noemen', zegt hij.

De maquette gaat verder waar het discours van Philippe Van Cauteren eindigde. Die herhaalt sinds 2005 met zekere regelmaat dat het Smak dubbel zoveel ruimte nodig heeft en permanent vijfhonderd werken uit zijn collectie zou willen presenteren. De jongste jaren heeft deze roep crescendo gekregen. De vorige schepen van Cultuur lieten volumestudie uitvoeren en vorig jaar liep in Gent de bewustwordingscampagne 'Het Smak is te klein'. De huidige coalitie nam in

Verrekke gelijkhebber

Mogelijk heeft zijn dwarsdenken hem de wedstrijd gekost. Toen de jury hem vroeg of hij zijn ideeën

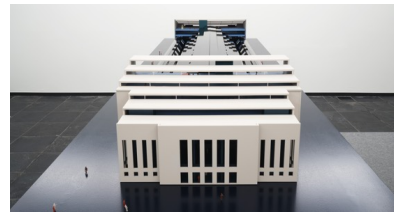

De Floralienhal wordt een 'witruiimte' voor de stad. © Dirk Pauwels

haar bestuursakkoord op om deze bewindsperiode een architectuurwedstrijd uit te schrijven voor het Smak.

Als het zover komt, dan ligt er met *Le musée et son double* al een

flink uitgezuiverd voorstel klaar. Het grijpt terug op enkele uitgangspunten die in de loop der tijd ondergesneeuwd zijn. Zoals het idee dat dit stadsdeel bedacht was als een museumpark. Eind negen-

Voor- en achteraan komen gelijkaardige kopgebouwen. © Dirk Pauwels

tiende eeuw was het Museum voor Schone Kunsten hier de eerste voorbeeld. En verder was er het originele plan van de Floralienhal, die bedoeld was als een tijdelijk gebouw voor de Wereldexpo van 1913. Daarna zouden de ijzeren spanten gedomonteerd worden en in Kinshasa heropgebouwd worden als station. In dat allereerste plan had de hal al een frontgebouw (waar nu het Smak is) en een staartgebouw (wat nu een lege plek is).

'Het Floraliencomplex is gaandeweg een architectonische Frankenstein geworden', vindt Swinnen. 'Er is, à la Belge, van alles bijgebouwd, zoals de Oude Serres, de Rode Poort, Hangar 6, het Kuipke en het ICC. Devoetafdruk van al die gebouwen in het park is veel te groot. De maquette gaat uit van de bestaande toestand en bouwt daar op verder. Voor twee derde van wat

een nieuw iconisch gebouw kost, zou je hier al een resultaat hebben, met tal van voorzieningen in één.'

Het voorstel blinkt uit door zijn helderheid. In plaats van de achterruimte die het nu is, krijgt de Floralienhal een centrale rol. Letterlijk, als een scharnier van 160 op 60 meter, gelegen tussen een kop- en een staartgebouw. Met zijn symmetrische opbouw heeft het ontwerp een vanzelfsprekende logica. Brijlant is de vondst om het middendeel volledig tot zes meter onder de grond uit te diepen. Zo ontstaat 5.600 vierkante meter depotruimte en een ondergrondse passage van het voor- naar het achtergebouw.

Bipolair museum

De aanwezigheid van een voor- en achtergebouw inspireert Philippe Van Cauteren tot de *catch phrase*

'een bipolair museum in een multipolair park'. Hij denkt er aan en andere spelers bij te betrekken. 'Het gelijkvloers van de Floralienhal is beschikbaar voor externe gebruikers, zoals nu ook al Festival van Vlaanderen of het NTGent al doen. Het is wat de Gentse stadsbouwmeester een witruiimte in de stad noemt. Een ondergrondse depotruimte zou ons toelaten cruciale stukken dicht bij ons te hebben. Nu zitten ze in depots als de Ghe-lamco Arena of Katoen Natie. Onze opslag voor kleiner werk, de Rode Poort, is in het toekomstig masterplan trouwens geschrapt.'

Het Floraliencomplex is gaandeweg een architectonische Frankenstein geworden. Er is, à la Belge, van alles bijgebouwd'

Peter Swinnen
Architect

Het kopgebouw, waar nu het Smak zit, zou tienduizend vierkante meter hebben voor tijdelijke tentoonstellingen. 'Ik zie daar een rol weggelegd voor het Smak en het Museum voor Schone Kunsten', zegt Van Cauteren. 'Mometeel zijn we fysiek gescheiden door een weg, maar mentaal slapen we al in hetzelfde bed. Er is al veel gezamenlijk DNA aanwezig. Er zijn maar een paar klikken nodig om de programmering te resetten. We zouden de ruimte beurtelings kunnen innemen of samen een expo opzetten. In het achtergebouw is er tienduizend vierkante meter beschikbaar voor de vaste opstelling.'

In de luwte

Met deze worp is het toekomstig museum voor het eerst verbeeld. 'Nu moeten we dat beeld als een ouderwetse landkaart verder openvullen', zegt Van Cauteren.

Is deze eerste positiebestemming al niet vrij dwingend? 'Ik zie het eerder als generuus', zegt Swinnen. 'Bij architectuurwedstrijden moet er vaak gestrest worden op korte tijd. Nu hebben we een jaar lang in de luwte kunnen doorkenken. Er is nu toch al zeker een solide voor-trajet.'

Geert Sels

NTGent heropent deuren opnieuw op 11 maart

THEATER Pas over ruim drie maanden zullen er opnieuw voorstellingen van NTGent te zien zijn. 'Na een periode waarin we voortdurend producties en data moesten herpuzzelen, maken we nu de radicale keuze om het vervolg van het seizoen te verleggen naar een periode waarin de situatie hopelijk gunstiger is', klinkt het bij het Gentse stadstheater.

Voor de eigen producties verwacht NTGent pas publiek te kunnen verwelkomen in de zalen vanaf 1 april. Als de coronamaatregelen kunnen Twitter een nieuw, ruimer publiek bezorgen. Critici zullen mopperen dat Twitter dan niet echt meer Twitter is. En dat klopt. Maar hetzelfde blijven, is geen optie.

Luk Perceval. © Michiel Devijver

Yellow van Luk Perceval wordt de eerstvolgende premiere van een eigen productie van NTGent. Die vindt plaats op 11 maart, weliswaar via livestream en zonder publiek. De bedoeling is dat er vanaf april dus wel toeschouwers in de zalen kunnen zitten bij de nieuwe creaties van Luanda Casella, Monster Truck en Platform K, Milo Rau en Angelica Liddell. In de zomer volgt de hernoeming van Alain Platel's *Gardentia*, tien jaar na de premiere. Ook *Familie* van Rau speelt opnieuw, waardoor het seizoen verlengd wordt tot augustus. Vanaf maart wil NTGent digitaal nog meer registraties, livestreams, documentaires en films tonen, onder meer van Milo Rau. (ft)

'Wat we zelf doen, doen we beter dan de Grammy's'

AWARDS Hitmaker The Weeknd is voor geen enkele Grammy genomineerd. Collega Drake wil daarom zelf een prijsuitreiking starten.

The Weeknd had met *After hours* het bestverkochte album van 2020 in de VS, en 'Blinding lights' was wereldhit. De Canadese ster Drake was dus niet de enige die ervan uitging dat zijn landgenoot genomineerd zou worden voor 'album van het jaar' en 'artiest van het jaar'. Maar The Weeknd haalde in geen van de 84 categorieën een nominatie.

'Waarom zijn we elk jaar weer geïgnooreerd over de kloof tussen invloedrijke muziek en de Gram-

mys?' Dit is een goed moment om iets nieuws te lanceren dat we kunnen uitbouwen en doorgeven aan de volgende generaties', schreef Drake. Hij is zelf drie keer genomineerd, maar het is nog onduidelijk of hij naar de uitreiking komt. Hij heeft al geweigerd om met sommige albums deel te nemen. Het zit hem dwars dat 'Hotline bling!' in 2017 won in de categorie 'beste rap-song', terwijl dat nummer geen genomineerd zou worden voor 'album van het jaar' en 'artiest van het jaar'. Maar The Weeknd haalde in geen van de 84 categorieën een nominatie.

Oubollig, racistisch

De Grammy's hebben al decennia een oubollig imago: de gezapige en

gevestigde middenklasse wint meestal van de opwindende jongere artiesten. *Everyday life* van Coldplay is bijvoorbeeld wel genomineerd als album van het jaar. Opvallend vaak zijn zwarte artiesten daarvan de dupe. Het vernieuwend *Off the wall* van Michael Jackson en Kanye West's *My beautiful dark twisted fantasy* werden ook niet genomineerd voor album van het jaar. *Purple rain* en *Sign of the times* van Prince wel, maar hij verloor van Lionel Richie en U2. Beyoncé's debutalbum *Lemonade* verloor van *Morning phase*, niet Beck's beste plaat.

Lemonade van Beyoncé verloor in 2017 van Adele's 25, dat uitkwam in november 2015. De Grammy's bekronen platen die tussen 1 oktober

Drake is boos. © ap

ber en 30 september zijn verschenen, wat de indruk nog versterkt dat ze achter de feiten aan lopen.

De Academy of Music and Motion Picture Arts and Sciences trok een 'cel diversiteit' aan. The Black Music Collective, met leden als Quincy Jones en John Legend. Zij noemen 2020 een historisch jaar: 'In de vier belangrijkste categorieën zijn tien zwarte vrouwen genomineerd, en er zijn meer dan twintig zwarte genomineerden. Dit is voortuitgang.'

Maar ook die komt te laat. En door het niet echt bejubelde *Chilombo* van Jhené Aiko te nomineren als 'album van het jaar' en de bestverkochte plaat te vergeeten, slaat de Academy de bal mis.

Inge Schelstraete